

[Pradžia](#) > ... > [Jūsų Teisės](#) > [Nusikaltimų Aukos](#) > [Žalos Atlyginimas](#) > [Jeigu Mano Prašymas Turi Būti Nagrinėjamas Šioje Šalyje](#) > [Hungary](#)

Jeigu mano prašymas turi būti nagrinėjamas šioje šalyje

Turinį pateikė
Vengrija

Vengrija

Už kokios rūšies nusikaltimą galiu gauti kompensaciją iš valstybės?

Už tyčinį smurtinį nusikaltimą asmeniui.

Už kokios rūšies žalą galiu gauti kompensaciją?

Už sužalojimus (fizinius arba psichinius), kurių gydymas trunka ilgiau nei aštuonias dienas.

Ar galiu gauti kompensaciją, jeigu esu asmens, mirusio dėl nusikaltimo, giminaitis arba išlaikytinis? Kurie giminaičiai arba išlaikytiniai gali gauti kompensaciją?

Taip. Be nukentėjusiojo, kompensaciją gali gauti nukentėjusiojo tiesiosios aukštutinės linijos giminaičiai arba tiesiosios žemutinės linijos giminaičiai, tėviai arba globėjai, įvaikiai arba globotiniai, sutuoktinis arba registruotas partneris, jei nusikaltimo padarymo metu jie gyveno tame pačiame namų ūkyje, kaip ir nukentėjęs; į šią teisę gali pretenduoti ir nukentėjusiojo išlaikytiniai. Be to, kompensaciją gali gauti asmuo, pasirūpinęs mirusiojo nukentėjusiojo laidotuvėmis.

Ar galiu gauti kompensaciją, jeigu esu nukentėjusiojo, kuris išgyveno, giminaitis arba išlaikytinis? Kurie giminaičiai arba išlaikytiniai gali gauti kompensaciją tokiu atveju?

Taip, išlaikytiniams arba kitiems teisę gauti kompensaciją turintiems asmenims nukentėjusiojo mirtis nėra būtina sąlyga norint gauti kompensaciją.

Ar galiu gauti kompensaciją, jeigu nesu ES šalies pilietis?

Taip, jei ES esate teisėtai arba jei nustatoma, kad esate prekybos žmonėmis auka.

Ar galiu reikalauti kompensacijos iš šios šalies, jeigu čia gyvenu arba esu iš šios šalies (tai mano gyvenamosios vietos arba pilietybės šalis), net jeigu nusikaltimas buvo padarytas kitoje ES šalyje? Ar galiu reikalauti kompensacijos iš šios šalies, o ne šalies, kurioje padarytas nusikaltimas? Jei

taip, kokiomis sąlygomis?

Kompensaciją iš Vengrijos valstybės galima gauti tik už nusikaltimus, padarytus Vengrijos teritorijoje; tačiau jei nusikaltimas buvo padarytas kitoje šalyje, Vengrijoje galite pateikti prašymą skirti kompensaciją. Tokiais atvejais Vengrijos institucijos perduos prašymą valstybei narei, kurioje buvo padarytas nusikaltimas.

Ar, kad galėčiau reikalauti kompensacijos, turiu pirmiausia apie nusikaltimą pranešti policijai?

Taip, kompensacijos galima prašyti tik tuo atveju, jei dėl padarytos veikos buvo pradėtas baudžiamasis procesas.

Ar prieš pateikdamas prašymą turiu sulaukti policijos tyrimo ar baudžiamojo proceso pabaigos?

Ne, kompensacijos galima prašyti iš karto po to, kai buvo pradėtas baudžiamasis procesas.

Ar pirmiausia turiu reikalauti kompensacijos iš nusikaltėlio, jei jis nustatytas?

Į nusikaltėlių nukreiptas priverstinis reikalavimo vykdymas nėra viena iš sąlygų, kad būtų galima pareikalauti kompensacijos iš valstybės.

Ar vis tiek galiu reikalauti kompensacijos, jeigu nusikaltėlis nebuvo nustatytas arba nuteistas? Jei taip, kokius savo prašymą pagrindžiančius įrodymus turiu pateikti?

Taip, prašymas skirti kompensaciją gali būti pateikiamas net ir tuo atveju, jei nusikaltėlis nebuvo nustatytas ar nuteistas. Be to, tokiais atvejais žalos dydį, priežasties ir pasekmės ryšį tarp žalos ir veikos reikia pagrįsti įrodymais (pvz., sąskaita, kvitu, išankstiniu kainos pasiūlymu ar kitu dokumentu).

Ar yra terminas, per kurį turiu pareikalauti kompensacijos?

Paprastai kompensacijos galima pareikalauti per vienus metus nuo nusikaltimo padarymo dienos.

Kokie nuostoliai ir išlaidos atlyginami kompensacija?

Pavyzdžiui, ar kompensacija atlyginama:

a) nukentėjusiajam nuo nusikalstamos veikos:

- turtinė (ne psichologinė) žala:
 - medicininės išlaidos dėl sužalojimo (medicininis gydymas (ambulatorinis ir ligoninėje), sveikimas)
 - papildomi poreikiai ar išlaidos, susiję su sužalojimu (t. y. priežiūra ir pagalba, laikinas ir nuolatinis gydymas, ilgos trukmės fizioterapija, būsto pritaikymas, specialios priemonės ir kt.)
 - ilgalaikis sužalojimas (pvz., invalidumas ir kitas ilgalaikis neįgalumas)
 - pajamų netekimas medicininio gydymo metu ir po jo (įskaitant prarastas pajamas ir prarastą gebėjimą gauti pajamas arba sumažėjusį išlaikymą ir kt.)
 - galimybės praradimas
 - su teismo procesu dėl žalą sukėlusio įvykio susijusios išlaidos, kaip antai teisinės išlaidos, teismo išlaidos
 - kompensacija už pavogtą ar sugadintą asmeninį turtą
 - kita
- psichologinė (moralinė) žala:
 - psichologinis nukentėjusiojo skausmas ir kančia

b) asmenims, turintiems teisę į kompensaciją, arba nukentėjusiojo giminaičiams:

- turtinė (ne psichologinė) žala:
 - laidotuvių išlaidos
 - medicininės išlaidos (pvz., terapija šeimos nariui, ambulatorinis gydymas ir gydymas ligoninėje, rehabilitacija)
 - išlaikymo arba galimybės praradimas
- psichologinė žala:
 - giminaičių arba asmenų, turinčių teisę į kompensaciją, psichologinė našta ir kančia / kompensacija likusiems gyviems asmenims, jei nukentėjusysis mirė.

Ar kompensacija mokama kaip vienkartinė išmoka, ar dalimis kas mėnesį?

Kompensacija gali būti skiriama kaip vienkartinė išmoka arba mokama kas mėnesį.

Kokiu būdu mano paties elgesys, susijęs su nusikaltimu, mano teistumas ar nebendradarbiavimas nagrinėjant prašymą dėl žalos atlyginimo gali turėti įtakos galimybei gauti kompensaciją ir (arba) sumai, kurią gausiu?

Valstybės kompensacija neskiriama, jei galutiniu teismo sprendimu buvo nustatyta, kad nukentėjusysis savo elgesiu prisidėjo darant nusikaltimą arba kad nukentėjusiojo elgesys buvo nusikaltimo priežastis, arba kad žala buvo padaryta arba padidinta neteisėtais nukentėjusiojo veiksmais. Kitos atsisakymo skirti kompensaciją baudžiamajame procese, pradėtame dėl nusikaltimo, už kurį gali būti skiriama kompensacija, priežastys – atsisakymas duoti parodymus, pareigos bendradarbiauti nevykdymas arba asmeninio prašymo nepateikimas. Be to, nukentėjusysis gali negauti kompensacijos, jeigu baudžiamajame procese, pradėtame dėl nusikaltimo, už kurį gali būti skiriama kompensacija, arba su minėtu nusikaltimu susijusiame baudžiamajame procese nukentėjusysis pateikė melagingus kaltinimus, klaidino valdžios institucijas, davė melagingus parodymus, papirkinėjo liudytojus, kliudė oficialiam procesui arba prievartos priemonėms proceso metu, nuslėpė teisinančias aplinkybes, padėjo nusikaltėliui, pažeidė plombą, užpuolė nusikaltėlį arba jo giminaitį arba padarė kolektyvinį pavojų keliantį nusikaltimą ir tas nusikaltimas buvo pripažintas galutiniu teismo nuosprendžiu.

Kaip mano finansinė padėtis gali turėti įtakos galimybei gauti kompensaciją ir (arba) jos sumai?

Socialinis nepriteklus nėra viena iš sąlygų, kad būtų galima gauti kompensaciją iš valstybės.

Ar yra kitų kriterijų, kurie gali turėti įtakos galimybei gauti kompensaciją ir (arba) jos sumai?

Vengrijos teisės nuostatose nurodyti atvejai, kai nukentėjusysis netenka teisės gauti kompensaciją (pvz. nukentėjusysis jau gavo pagalbą atitinkamoje byloje arba negrašino valstybei pagal šį įstatymą jau gautos finansinės paramos, nors nukentėjusysis privalėjo tai padaryti).

Kaip bus apskaičiuojama kompensacija?

Nukentėjusysis gali prašyti vienkartinės piniginės išmokos kaip visiškos arba dalinės kompensacijos už ekonominius nuostolius, kuriuos jis patyrė dėl nusikaltimo. Vienkartinė išmoka sumokama kompensacija neturi viršytibazinės sumos dydžio, padauginto iš penkiolikos (2021 m. tai yra 158 168 HUF).

Nukentėjusysis gali kreiptis dėl dalinės kompensacijos už nuostolius ir įprastines pajamas, kad ji būtų mokama reguliariais mokėjimais, jeigu dėl nusikaltimo jis neteko darbingumo apytikriai ilgesniam negu šešių mėnesių laikotarpiui.

Kompensacijos suma, mokama išmokos forma, yra ši: jei nukentėjusysis yra nesulaukęs 18 metų arba priklausomas nuo kitų asmenų pagalbos – 75 % prarastų pajamų, pagrįstų įrodymais; jei nukentėjusysis nėra

priklausomas nuo kitų asmenų pagalbos – 50 % prarastų pajamų.

Ar yra nustatyta mažiausia arba didžiausia suma, kuri gali būti skirta?

Mažiausios sumos nėra nustatyta. Kompensacijos dydis neviršija penkiolikos bazinių dydžių (2021 m. – 158 168 HUF), o 2021 m. tai atitinka 2 372 520 HUF. Didžiausia kompensacijos, kurią galima gauti kaip mėnesines išmokas, suma per mėnesį yra bazinis dydis (2021 m. – 158 168 HUF).

Ar turėčiau nurodyti sumą prašymo formoje? Jei taip, ar yra nurodymai, kaip ją apskaičiuoti, arba nurodymai dėl kitų aspektų?

Ar kompensacija, kurią už patirtą žalą gausiu iš kitų šaltinių (pavyzdžiui, savo darbdavio ar privataus draudimo), bus išskaičiuota iš kompensacijos, kurią mokės institucija ar įstaiga?

Prašyme reikia nurodyti žalos dydį. Bet kokia iš kito šaltinio gauta suma bus išskaičiuota iš kompensacijos sumos.

Ar galiu gauti kompensaciją avansu? Jei taip, kokiomis sąlygomis?

Valstybė atlygins įrodymais pagrįstą žalos sumą, net jei ją galima gauti iš kito šaltinio. Jei vėliau žala atlyginama iš kito šaltinio, reikia gražinti tą pagalbos tikslais išmokėtos sumos dalį, kurią pavyko išieškoti. Tokiu atveju laikoma, kad valstybė kompensaciją skyrė avansu.

Ar galiu gauti papildomą kompensaciją (pvz., pasikeitus aplinkybėms ar pablogėjus sveikatai ir kt.) po pagrindinio sprendimo?

Ne. Kompensacija gali būti skiriama tik vieną kartą.

Kokius patvirtinamuosius dokumentus reikia pridėti prie prašymo?

- Jei yra – pažymą (policijos, teismo, prokuratūros), patvirtinančią, kad buvo pradėtas baudžiamasis procesas
- dokumentus, įrodančius dėl nusikaltimo patirtos žalos dydį ir priežasties bei pasekmės ryšį (pvz., sąskaitą, kvitą, išankstinį kainos pasiūlymą ar kitą dokumentą).

Ar reikia mokėti administracinius ar kitus mokesčius po to, kai prašymas gaunamas arba išnagrinėjamas?

Ne, prašymą galima pateikti nemokamai.

Kuri institucija priima sprendimą dėl prašymo kompensuoti žalą (nacionaliniu atveju)?

Budapešto savivaldybės taryba (vengr. *Budapest Főváros Kormányhivatala*) veikia kaip sprendžiančioji institucija dėl valstybės mokamos kompensacijos.

Kur siųsti prašymą (nacionaliniu atveju)?

Prašymą galima pateikti bet kurios apskrities tarybos paramos aukoms tarnybai (padedančiosioms institucijoms) arba tiesiogiai sprendžiančiajai institucijai (Budapešto savivaldybės tarybai – vengr. *Budapest Főváros Kormányhivatala*).

Ar turiu dalyvauti nagrinėjant prašymą ir (arba) priimant sprendimą dėl prašymo?

Ne.

Kiek laiko (apytikriai) užtrunka, kol gaunamas institucijos sprendimas dėl prašymo kompensuoti žalą?

Prašymų nagrinėjimo terminas yra ne daugiau kaip 60 dienų.

Jeigu nesu patenkintas institucijos sprendimu, kaip galiu jį apskųsti?

Dėl pirmąją instanciją priimto teismo sprendimo galima pradėti administracinį procesą teismuose.

Kur galiu gauti reikiamas formas ir kitą informaciją apie tai, kaip pateikti prašymą?

<http://igazsagugyiinformaciok.kormany.hu/aldozatsegito-szolgalat>

Ar yra speciali pagalbos linija arba interneto svetainė, kur galėčiau kreiptis?

Visą parą kasdien veikianči paramos aukoms pagalbos linija (vengr. *Áldozatsegítő Vonal*): 06-80-225-225 vengrų ir anglų kalbomis, ir interneto svetainė <http://www.vansegitseg.hu/>

Ar rengdamas prašymą galiu gauti teisinę (advokato) pagalbą?

Taip, pagalbą užpildant prašymą teikia tiek vietos paramos aukoms tarnybų, tiek paramos aukoms centrų darbuotojai – nesudėtingais atvejais jie taip pat teikia teisinės konsultacijas. Kitais atvejais teisinę pagalbą galima gauti remiantis 2003 m. įstatymu LXXX dėl teisinės pagalbos.

Ar yra paramos aukoms organizacijų, kurios galėtų padėti pateikti prašymą kompensuoti žalą?

Bet kuris paramos aukoms tarnybos organizacinis padalinys, t. y. apskričių ir Budapešto savivaldybės tarybos biurai bei Paramos aukoms tarnybų centrai, gali teikti paslaugas, padėsiančias jums apginti savo interesus – paramos aukoms konsultantai suteiks praktinę pagalbą (pavyzdžiui: pagalbą pildant prašymus) ir informaciją suinteresuotosioms šalims. Nukentėjusieji taip pat gali kreiptis į pilietinės visuomenės organizacijas (pavyzdžiui, „Baltasis žiedas“ (vengr. *Fehérgyűrű*), „Vengrijos baptistų pagalba“ (*Baptista Szeretetszolgálat*) ir kt.).

■ Paskutinis naujinimas: 03/05/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.